

FAXE KOMMUNE

HYGIEJNE

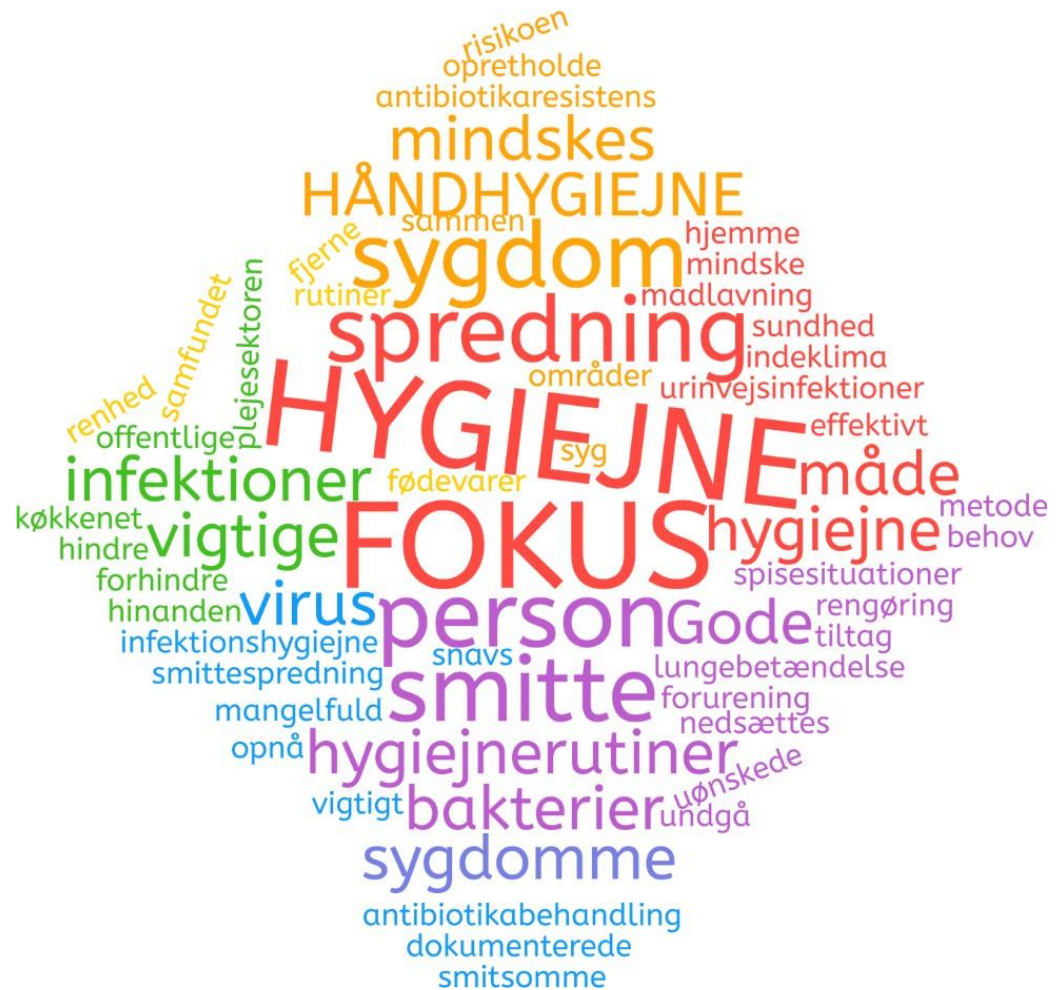
GENEREL HYGIEJNE

INDHOLD

- HVAD ER HYGIEJNE?
- HVORFOR HYGIEJNE?
- HVORDAN?
 - SMITTEKÆDEN
 - SMITTEMÅDER
 - BAKTERIER & VIRUS
 - INFEKTIONER
 - SMITSOMME SYGDOMME
- HÅNDHYGIEJNE
- VÆRNEMIDLER
- PERSONLIG HYGIEJNE
- LOKAL HYGIEJNEAMBASSADØR

HVAD ER HYGIEJNE?

Sygeplejehverdagsliv: brusebad

- PERSONLIG PLEJE
- HÅNDHYGIEJNE
- BEKLÆDNING
- KØKKENHYGIEJNE
- RENGØRING
- VASKETØJ
- VÆRNEMIDLER
- FOREBYGGELSE

Nurseruth.dk

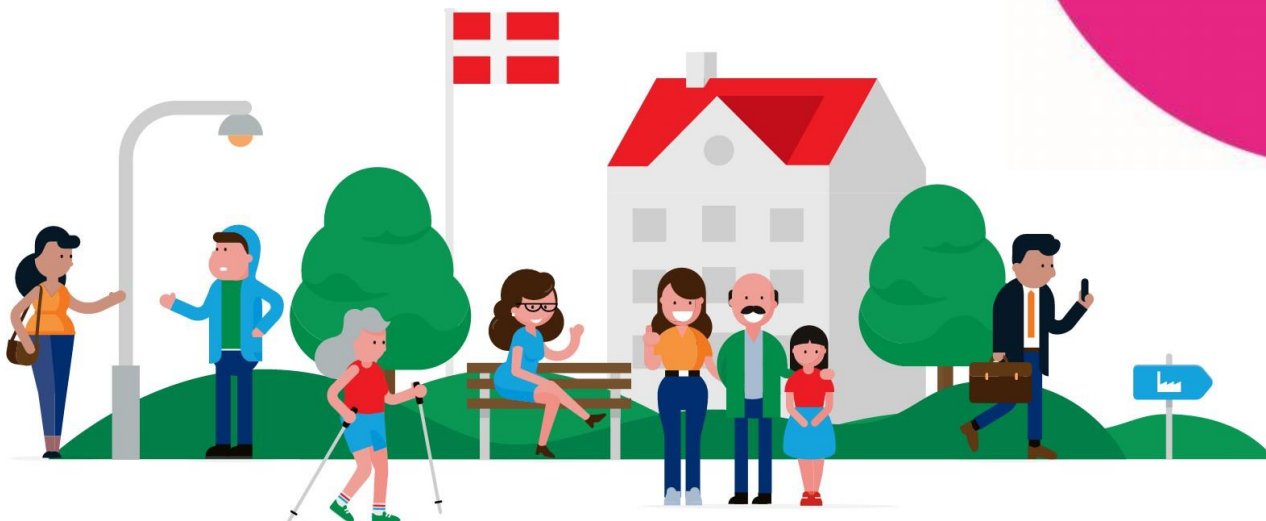

HVORFOR?

IKKE KUN UNDER COVID-19

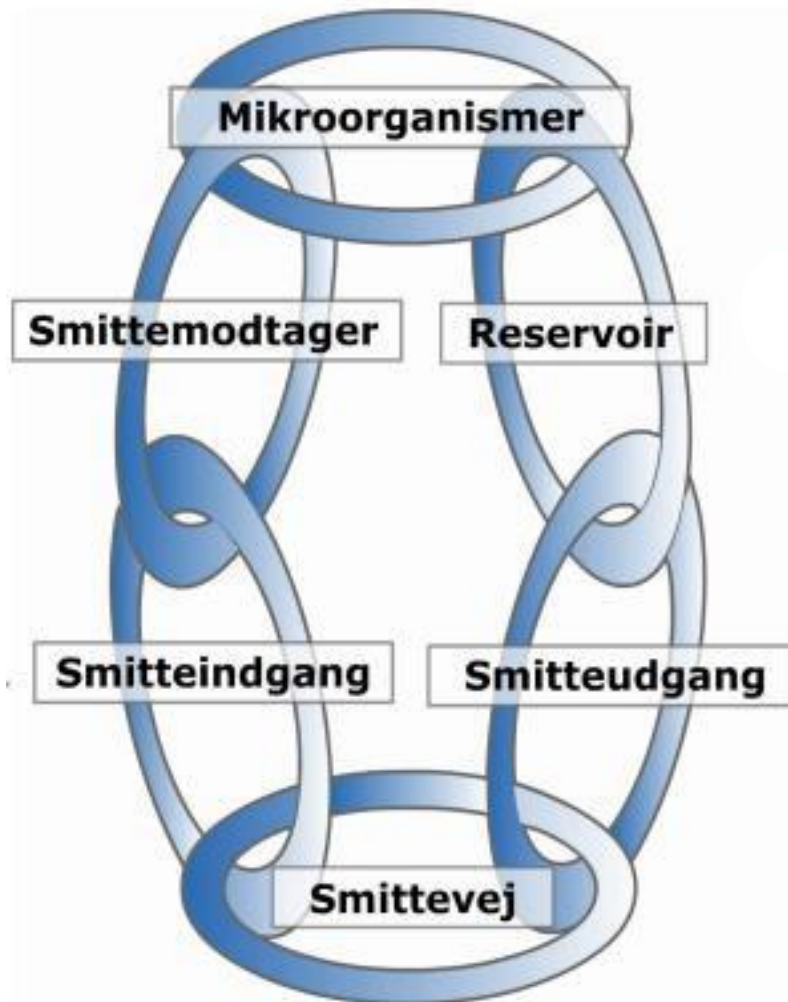
→ hold fast i de gode rutiner

- Forebygger infektioner
- Hindrer smittespredning
- Færre sygedage
- Bedre livskvalitet

SMITTEKÆDEN

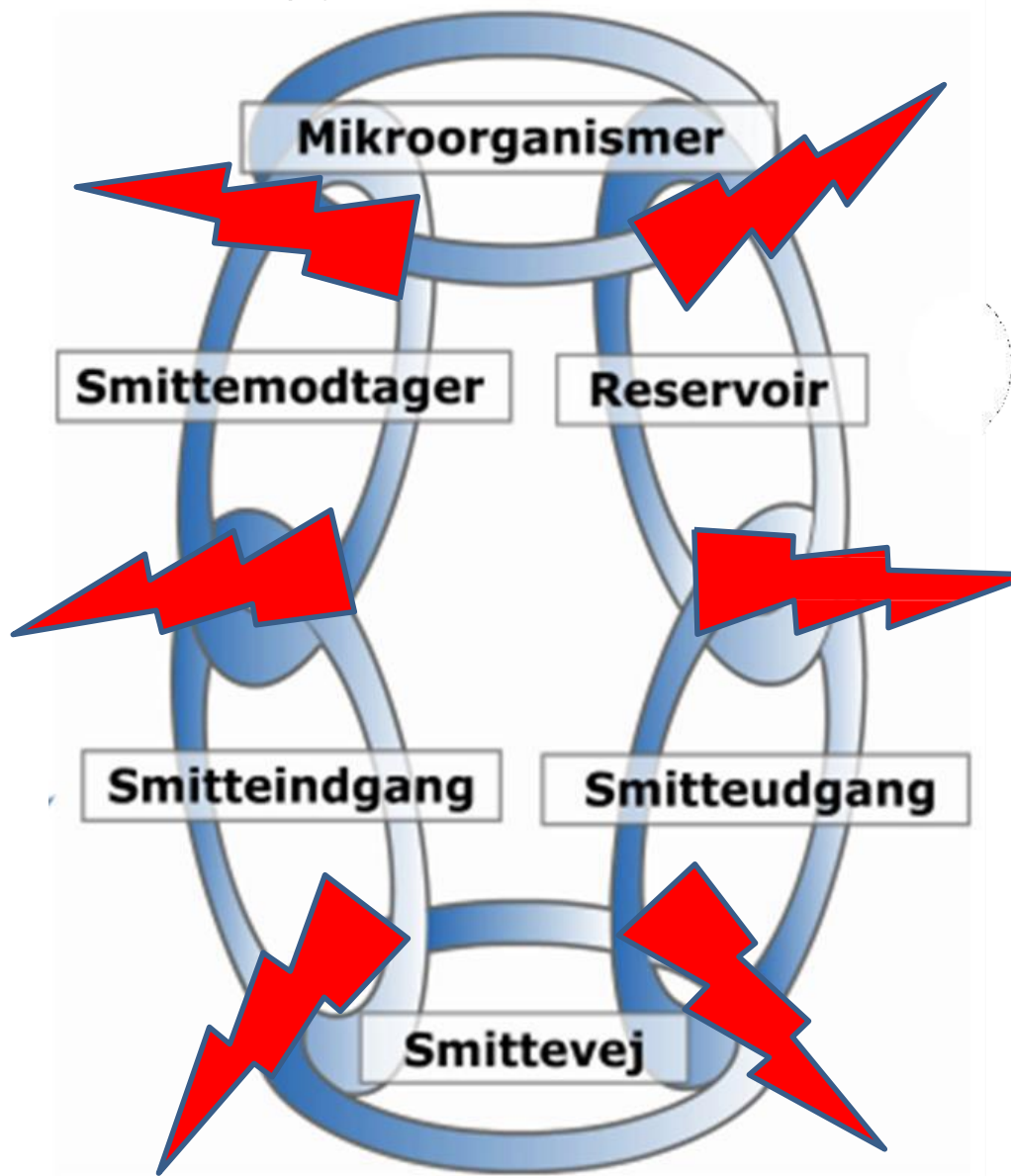
- MIKROORGANISMER
- RESERVOIR
- SMITTEUDGANG
- SMITTEVEJ
- SMITTEINDGANG
- SMITTEMODTAGER

HVORDAN?

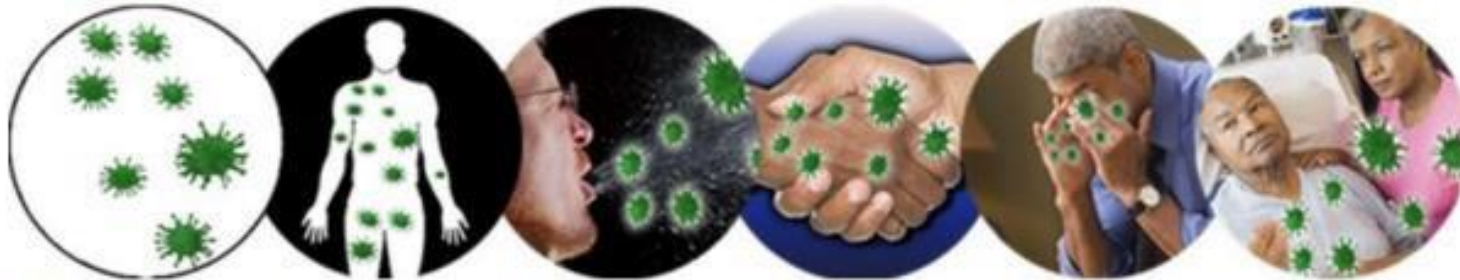
BRYD SMITTEN BRYD KÆDEN

- En smittekæde består af en række led, som er afhængige af hinanden.
- Bryder man et led i kæden, kan man forhindre, at der overføres smitte fra en person til en anden.

SMITTEKÆDEN

Mikroorganisme

- Bakterier
- Vira
- Svampe
- Parasitter

Reservoir/ Vært

Der hvor mikroorganismen lever. En person, vand, støv, fødevarer m.m.

Smitteudgang

Der hvor mikroorganismen kommer ud fx i ekskret, sekret.

Smittevej

Den vej, mikroorganismen transporteres

- Kontaktsmitte
- Dråbesmitte
- Luftbåren
- Støvbåren
- Vehikelbåren (blod, vand, fødevarer, mv)

Smitteindgang

Der hvor mikroorganismen trænger ind i den nye vært fx brudt hud, slimhinder m.v.

Smittemodtager

Den nye vært, der modtager mikroorganismen

Bryd smittekæden!

Mikroorganisme

- Diagnose og behandling

Reservoir

- Rengøring
- Desinfektion
- Sterilisation
- Skadedyrs-bekæmpelse

Smitteudgang

- Håndhygiejne
- Værnemidler
- Hostetikette
- Affaldshåndtering

Smittevej

- Håndhygiejne
- Værnemidler
- Fødevarerhåndtering
- Rengøring
- Desinfektion
- Sterilisation
- Isolation

Smitteindgang

- Håndhygiejne
- Værnemidler
- Personlig hygiejne
- Katetre

Smittemodtager

- Vaccination
- Behandling af grundsygdom
- Patientundervisning

SMITTEMÅDER

- **KONTAKTSMITTE**

- **DRÅBESMITTE**

- **LUFTBÅREN OG STØVBÅREN SMITTE**

- **FØDEVAREBÅREN SMITTE**

- **BLODBÅREN SMITTE**

SKJULTE SMITTEBOMBER

HVORNÅR HAR DU SIDST GJORT MOBILEN REN?

- Dørhåndtag, greb på låger og skuffer, trappegelændere og udstyr i træningscentre.
- Indkøbsvognen eller -kurven
- Mønter, sedler og dankortterminaler.
- I buffetrestauranter og kantiner med tag-selv-buffeter.
- De saltede nødder, chipsene og skålene med slik er hyggelige at dele med andre...
- Støv og skidt kan være gemmested og grobund for bakterier.
- Mobil, tablet og tv.
- Putte med dynen i sofaen, når man er syg.
- Ungernes lodne bamser og nuttede plysdyr. Det samme gælder levende kæledyr og deres mad - og vandskåle og legetøj.
- Tandbørster...Vandmeloner!!!

SMITTESPREDNING KAN FOREBYGGES

For en lang række sygdommes vedkommende vil spredning af smitte kunne forebygges ved hjælp af de *generelle infektionshygiejniske retningslinjer*. Når de generelle infektionshygiejniske retningslinjer ikke skønnes at være tilstrækkelige til at forebygge smittespredning, er det nødvendigt at anvende de *supplerende infektionshygiejniske retningslinjer*.

Den vigtigste er **AFBRYDELSE AF SMITTEVEJE**

Husk den daglige hygiejne

– brug Intra og VAR-portalen for mere viden og ved særlige tilfælde af fx kendt smitsom sygdom.

RISIKOVURDERING

BAKTERIER & VIRUS

Virus og bakterier - kender du forskellen?

Når vi får infektioner, er skurken mikroorganismer, der invaderer kroppen og formerer sig. Virus og bakterier er de mest almindelige årsager til infektioner.

- VIRUS kan ikke leve og formere sig selv, så de invaderer celler i kroppen og bruger dem til at lave nye virus. De fleste virusinfektioner skal bekæmpes af kroppens immunforsvar og kan ikke behandles med medicin. Forkølelse og omgangssyge er meget almindelige virusinfektioner.
- BAKTERIER findes overalt - også i og på kroppen. Problemerne opstår, når harmløse bakterier formerer sig i stort antal og giver infektioner, eller når skadelige bakterier trænger ind i kroppen, for eksempel gennem rifter i huden eller via maden, vi spiser. De fleste bakterieinfektioner kan behandles med antibiotika.

KAN BAKTERIER & VIRA SES?

- [Den usynlige udfordring 1](#)
- [Den usynlige udfordring 3](#)

INFEKTIONER

FAKTA

- Infektioner skyldes mikroorganismer - virus, bakterier, svampe og parasitter.
- De hyppigste infektioner skyldes virus.
- Infektioner med virus kan ikke behandles med antibiotika.
- Bakterier er levende mikroorganismer, som er i stand til at formere sig selvstændigt. Behandles som regel med antibiotika. [LINK til farlige bakterier](#) **RESISTENS!?**
- Svampe findes naturligt på og i kroppen, men kan - hvis immunforsvaret svækkes - forårsage infektion.
- Parasitter er organismer, som lever afhængigt af og på bekostning af en anden organisme, som i denne sammenhæng kaldes en vært, ved at suge næring fra værten.

VIDSTE DU?

- Bakterierne blev opdaget i 1676 af Antoine Van Leeuwenhoek, men navnet bakterie blev først skabt 150 år senere i 1828.
- Den største bakterie der nogensinde er fundet er 0,7 millimeter bred. Det vil sige, at den kan ses med det blotte øje.
- Bakterien Clostridium botulinum udskiller en gift, der er blandt de mest giftige i verden. Giften, der i dag bruges i botox, er også skyld i den dødbringende sygdom, der kaldes pølseforgiftning.

SMITSOMME SYGDOMME

- MRSA, ESBL, VRE, CPO, C D ... Hvad er det?

Du skal ikke vide alt - men du skal vide, hvor du kan finde informationer, retningslinjer og instrukser om diverse smitsomme sygdomme.

Intra → <https://instruks.faxekommune.dk/>

VAR → <https://www.varportal.dk/>

HÅNDHYGIEJNE

HÅNDHYGIEJNE ER DET VIGTIGSTE I KAMPEN MOD SMITTESPREDDNING!

- Medarbejdere, som er i direkte kontakt med borgere i form af plejeopgaver, tilberedning af mad, rengøring eller håndtering af snaysetøj, må ikke bære ringe, armbåndsur, armbånd eller kunstige negle, mens de er på arbejde.
- For at opnå en god håndhygiejne skal neglene være rene og kortklippede og huden hel.
- [Video af vask af hænder](#)
- [Video af hånddesinfektion](#)
- [Retningslinje Håndhygiejne SSI](#)

"ENKELT TILTAG - STØRST EFFEKT"

www.ssi.dk/hygiejne

Håndhygiejne

Hånddesinfektion: Ved synligt rene og tørre hænder og efter håndvask.

Håndvask: Ved våde eller synligt forurenede hænder og ved kontakt med patienter med infektiøs diarre.

Hånddesinfektion

Påfør desinfektionsmidlet i så tilpas en mængde, at hænderne kan holdes fugtige ved indgning i mindst 30 sekunder.

Indgnd håndfladerne, mellem fingrene, fingerspidserne, tommelfingrene, håndryggene og håndleddene.

Hånddesinfektionsmidlet gnides ind i mindst 30 sekunder, indtil hænderne er tørre.

Hånddesinfektion er mere effektivt, hurtigere at udføre og mere skånsomt for hænderne end håndvask!!!

Håndvask

Hænder og håndled fugtes, inden sæben kommer på.

Sæben fordeles på håndfladerne, mellem fingrene, på hver finger, på håndryggen og omkring håndleddene.

Vask håndfladerne, mellem fingrene, fingerspidserne, tommelfingrene, håndryggene, og håndleddene i mindst 15 sekunder.

Skyl sæben af og dup hænderne helt tørre.

Luk hanen med papirhåndklædet. Udfør hånddesinfektion.

VÆR AT VIDE OM HÅNDHYGIEJNE
- dit ansvar, patientens og din sikkerhed

version 2 - August 2018
Foster nr. 3

HÅNDHYGIEJNE

**HÅNDHYGIEJNE UDFØRES UDEN RINGE, UR ELLER ANDRE
HÅND- OG HÅNDEDSSMYKKER**

URE, RINGE OG HÅNDEDSSMYKKER FUNGERER SOM RESERVOIR

EKSEMPLER PÅ HVORNÅR HÅNDHYGIEJNE SKAL UDFØRES

- Efter ethvert toiletbesøg, både hvis det gælder én selv, eller hvis man har hjulpet en anden person med at gå på toilettet.
- Hvis hænderne er synligt snavsede.
- Før tilberedning af madvarer.
- Før servering af mad.
- Før spisning eller hjælp til spisning, herunder også sondemad.
- Før tandbørstning.
- Før bleskift.
- Efter næsepudsning, både hvis det gælder én selv, eller hvis man har hjulpet en anden person med at pudse næse.

MEN SKAL DER IKKE BRUGES HANDSKER

VED DISSE OPGAVER?

- Før påbegyndelse af en ny pleje/omsorgsopgave.
- Efter nys i håndfladen.
- Efter bleskift.
- Efter endt pleje/omsorgsopgave.
- Efter håndtering af affald og snavsetøj.
- Under madlavning, hvis der skiftes fra den ene arbejdsprocedure til den anden.
- Efter håndtering af afskårne blomster.
- Efter berøring af eksempelvis jord, sand og dyr.
- Efter andre urene opgaver som f.eks. kontakt med urin, blod og opkast.
- Efter rengøringsopgaver som f.eks. rengøring af toiletter.

EKSEMPLER

Ren opgave

En arbejdsopgave, hvor man vil undgå at forurene udstyr, linned eller personer med mulige sygdomsfremkaldende mikroorganismer

En arbejdsopgave, hvor man arbejder med rent udstyr, dvs. udstyr der er rengjort og evt. desinficeret, men ikke sterilt, fx bækkener og urinkolber

Det rene udstyr håndteres af personer med rene hænder og placeres på rene overflader.

Forurenes det rene udstyr, fx hvis det tabes på gulvet, skal det håndteres som urent - det kasseres eller rengøres og desinficeres evt.

HUSK HÅNDHYGIEJNE

Uren opgave

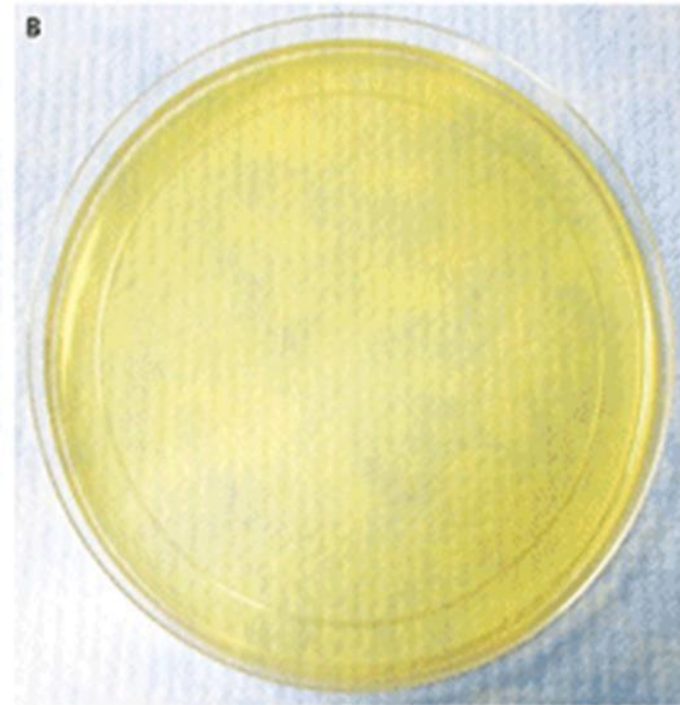
En arbejdsopgave, hvor der er risiko for forurening med menneskelige udskillelser (urin, afføring, sårsekret m.m.), som kan indeholde sygdomsfremkaldende mikroorganismer.

En arbejdsopgave, hvor der er risiko for, at man selv kan blive forurenet, eller man kan forurene andre eller omgivelserne med menneskelige udskillelser, der kan indeholde sygdomsfremkaldende mikroorganismer.

Urene procedurer kræver, at man under proceduren anvender personlige værnemidler og efterfølgende foretager håndhygiejne, rengøring samt evt. desinfektion.

WHAT!?

VÆRNEMIDLER

Værnemidler omfatter udstyr, der bæres af personale, og som har til formål at beskytte personalet imod smitte med mikroorganismer, og forhindre personalet i at videregive smitte.

- Engangsforklæde
 - Overtrækskittel
 - Masker og åndedrætsværn
 - Handsker
 - Latexhandsker beskytter mod mikroorganismer som virus og bakterier.
 - Nitrilhandsker beskytter mod virus, bakterier, vand og mange kemikalier.De kan vælges til personer med latexallergi.
- Brug af forkerte handsker giver falsk sikkerhed.

- Af- og påtagning af værnemidler?

- [Video](#)
- [Link til plakat SSI](#)

SERVERING AF MAD

En medarbejder skal iføre sig en ren arbejdsbeklædning ved skift fra en mindre ren arbejdsfunktion til en renere arbejdsfunktion.

Det betyder at, plejepersonale, der både deltager i den personlige pleje af beboere og behandler fødevarer i køkkenet skal anvende forklæde ved håndtering af fødevarer, f.eks. ved håndtering af middagsmad og aftensmad

Der er ikke krav om handsker ved fødevarehåndtering, men har du rifter eller sår på hænderne - så på med handsker! Og husk - handsker kan også overføre mikroorganismer, så skift dem ved skift af opgave og sørg for god håndhygiejne.

HVORFOR OG HVORNÅR SKAL JEG BRUGE HANDSKER?

Handsker reducerer i kombination med håndhygiejne risikoen for kontaktsmitte. Handsker udgør en barriere mod smitte ved at:

- Beskytte personalets hænder mod forurening med menneskelige udskillelser, som fx blod, spyt, sekreter og ekskrementer
- Beskytte personalet mod kontakt med forurenede utensilier, tekstiler, overflader m.m.
- [Den usynlige udfordring 2](#)

OBS! Brug af handsker reducerer, men hindrer ikke, forurening af hænderne. Under brug af handsker sker der en opformering af hudens bakterier i det varme og fugtige miljø. Handsken kan have mikroskopiske huller, og der kan desuden ske en forurening af hænder og håndled, når handsken tages af.

RENGØRING & DESINFEKTION

Rengøring er en proces, hvor man ved hjælp af vand og sæbe fjerner urenheder inkl. mikroorganismer på udstyr, lokaler og inventar inkl. sanitet og tekniske installationer, så overfladen fremstår synligt ren.

I langt de fleste tilfælde er rengøring uden efterfølgende desinfektion tilstrækkelig.

Efter spild og kontakt med menneskelige udskillelser eller særligt resistente mikroorganismer kan det være nødvendigt at supplere rengøringen med desinfektion.

RENGØR FØRST

→ DESINFICER EFTERFØLGENDE

HVAD SKAL JEG
GØRE RENT MED?

HVAD SKAL JEG
DESINFICERE MED?

PERSONLIG HYGIEJNE

Nedre toilette - skal hindre spredning af sygdomsfremkaldende bakterier og undgå at påføre borgeren infektion.

Bleer og bleskift - Skiftning af ble er en procedure, der er forbundet med stor smitterisiko, og det er derfor meget vigtigt, at der håndhæves en god hygiejne.

For at undgå infektioner er det utroligt vigtigt at bruge en struktureret tilgang fra top til tå.

Det betyder, at du altid skal udføre de daglige hygiejneopgaver således:

- Fra ren til beskidt hud
- Indefra og ud
- Fra øverst til nederst

Mundpleje - Brug af tandbørste, tandpasta og andre mundplejemidler til at give patienten en god mundhygiejne og stimulere spyttproduktionen med henblik på at opretholde frisk slimhinde i mund og hals, bevarelse af tænder og mundhulens normale funktion, samt forebygge sygdomme og tilstande der kan opstå grundet manglende mundhygiejne

1. Fra ren til beskidt hud

2. Indefra og ud

3. Fra øverst til nederst

LOKAL HYGIEJNEAMBASSADØR

HYGIEJNEORGANISATION I FAXE KOMMUNE

- ✓ Lokal viden
- ✓ Samarbejde på tværs
- ✓ Implementering af nye retningslinjer
- ✓ Netværk